

se bi še nadalje tako postopalo kakor doslej, najmanj deset let.

„Agrar Tagblatt“ je priobčil pred nekaj dnevi vest, da je Zagrebški vojaški korni poveljnik baron Berchtolsheim izrekel v Karlovcu zbranim častnikom 79. pešpolka grofa Jelačića po Najvišem ukazu popolno cesarsko priznanje za korektno njih postopanje nasproti napadom Ugronovim, posebno pa stotniku Uzelcu. Nemški listi trde, da je ta vest izmišljena, nikakor pa ne madjarski. V zbornici ogrski se je stavila celo interpelacija, v kateri se pozivlje ministerski predsednik, naj pove zbornici, koliko je resnice na tej vesti. Sicer je pa poslal zadnje dni sam baron Berchtolsheim „Agr. Tagbl.“ popriavek, v katerem izjavlja, da se zgoraj omenjeno poročilo ne ujema popolnoma z resnico.

Admiral Sterneck je dobil trimesečen dopust. Govori se, da bode umirovljen ter da mu bode za naslednika imenovan nadvojvoda Štefan.

Vnanje države.

Belgija. — Belgijska kraljica je zbolela prav nevarno, tako da so jo uže prevideli.

Nemško. — Nemški cesar ne bode prišel na Dunaj po končanih vajah avstro-ogrške vojske, ki se bodo vršile od 2. do 7. septembra pri Schwarzenau-u in katerih se bode udeležil tudi on, temveč odpotoval bode od ondot naravnost v Monakovo.

Rusko. — Srbski kralj v Peterburgu. Srbski kralj Aleksander je došel v Peterburg dne 3. t. m. popoludne. Na kolodvoru ga je pričakoval ter pozdravil car z vsemi moškimi člani carske obitelji, ki bivajo v Peterburgu. Po ogledu častne kompanije se je predstavila kralju deputacija Srbov, bivajočih v Peterburgu. S kolodvora se je odpeljal s carom v Peterhof, kjer ga je pozdravila carica ter ženski člani carske obitelji.

Car je podelil srbskemu kralju ruski red sv. Andreja. Francosko brodovje je odplulo iz Kronstadta dne 4. t. m. ter krenilo v angleško luko Portsmouth, kjer bode tudi slovesno vzprejeto.

Srbski kralj Aleksander se odpelje v soboto zvečer iz Peterburga ter pripelje na Dunaj v ponedeljek večer.

Car in cesarica sta odpotovala na Firsko.

Narodno-gospodarstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica.

IV. Gospod zbornični svetnik Fran Omersa poroča v imenu odseka, da je neka zadruga slikarjev kazal in napisov prosila pri visokem c. kr. trgovinskem ministerstvu za uvrstitev tega obrta med rokodelske obrte ter je v prošnji poudarjala posebno to, da je mogoče napraviti dobro in pravilno kazalo, le če se kdo 3 do 4 leta te stroke praktično uči. Ker so enakovrstni obrti pleskarjev, lakirarjev itd. všteti med rokodelske, za izvrševanje gori omenjenega obrta pa ni treba sposobnostnega izkazila, zato pleskarji, lakirarji itd. lahko izdelujejo kazala s pomočniki, ki so jih izučili slikarji kazal

in napisov, slikarji kazal in napisov pa ne smejo opravljati tudi pleskarskih in lakirarskih del itd.

C. kr. deželna vlada prosi, da se zbornica izreče o uvrstitvi obrta slikarjev kazal in napisov med rokodelske obrte, pri tej izjavi pa da se ozira na svojstva tega obrta in na razmere po večih mestih ter po deželi.

Pleskarji in lakirarji so na Kranjskem v mestu Ljubljani, potem v davčnih okrajih Krškem, Radeškem, Radovljiškem in Kamniškem, in sicer ima Ljubljana sedaj 6 pleskarskih in lakirarskih obrtov, slikarjev napisov in kazal kot samostojnih obrtnikov pa ni v deželi, ampak ta obrt je samo v zvezi z obrtom pleskarjev in lakirarjev. Razen tega se pa tudi pripeti, da slikajo in izdelujejo kazala osebe, ki se z nobenim obrtom ne pečajo. Gotovo se slikanje kazal in napisov bistveno razlikuje od pleskanja in lakiranja, če se oziramo na potrebni uk in na opravila pri obeh obrtih; četudi se nasprotno mora zopet trditi, da se mnogi tukajšnji obrtniki (pleskarji in lakirarji) v slikanju kazal in napisov odlikujejo, ali drugo je, če je primerno in v korist obema obrtoma, da se loči slikanje napisov in kazal od pleskarskega in lakirarskega obrta.

To je glede na razmere tega zborničnega okraja zanikati, ker bi se zbok premalo dela slikarji kazal in napisov kot samostalni obrtniki ne mogli vzdržati niti v Ljubljani, še manj pa na deželi, kjer je celo pleskar in lakirar le tu in tam kateri posamezen.

Ako bi se torej slikanje napisov in kazal uvrstilo med rokodelske obrte, lahko bi se primerilo baš zaradi tega, ker imajo redkokodaj slikarji kazal in napisov kaj dela, da bi se v škodo občinstva tako delo niti ne moglo izvršiti, ali pa le z večimi stroški nego sedaj, ker z ozirom na nezatni pomen tega obrta ni moči govoriti o kakovih dohodkih njegovih, in vsled tega bi ta obrt kot rokodelski obrt celo po večih mestih ne bil zastopan, ali pa le v zvezi z pleskarskim in lakirarskim obrtom. Zatorej meni odsek, da ob razmerah, ob kateršnih pleskarji in lakirarji slikajo kazala in napise, vsaj za Kranjsko ni žoleti premembe v rečenem smislu. Iz teh razlogov predlaga odsek: Častita zbornica naj se v svojem poročilu za to izjavi, da z ozirom na tukajšnje razmere slikanja kazal in napisov ni uvrstiti med rokodelske obrte. — Predlog je bil vzprejet.

V. Gospod zbornični svetnik Anton Klein poroča, da je mestni magistrat vsled vloge črevljarske zadruge v Ljubljani prosil zbornico, da bi se izrekla o vprašanji, če so trgovci s pozamentirskim drobnim in norimberškim blagom opravičeni tržiti z moškimi, ženskimi in otročjimi črevlji.

Za odločitev o tem vprašanji je po mnenji odsekovem merodajen kupčijske dvorne komisije dekret z dne 11. julija 1818. l. št. 7032, ki je bil z gubernijalno odredbo z dne 28. julija 1818. l. št. 8749 naznanjen c. kr. okrožnim uradom in se nahaja v ilirski provincijalni zbirki zakonov v V. dodatnem zvezku, v letniku 1818. l., na strani 440.

Ta dekret, ki razpravlja vprašanje, kateri trgovci smejo prodajati črevlje in škornje, slove tako le: „Vsled mnogih vprašanj, če imajo in kateri trgovci imajo pravico prodajati črevlje in škornje, v katerem oziru se dosedaj po raznih pokrajinah ni postopalo po enakih načelih, ter tudi vsled mnogih pritožeb črevljarjev pa trgovcev je njegovo Veličanstvo blagovolilo potrditi z Najvišim odlokom z dne 23. junija 1818. l. načelo, katero je postavila visoka kupčijska dvorna komisija in ki slove: Črevlje in škornje kot predmet spekulativne trgovine in kot blago, ki je dovoljeno v prometu, je sicer dopuščeno prodajati tistim trgovcem, ki imajo posebne trgovske pravice, pa le, če spadajo črevlji in škornje res med tisto blago, za katero imajo pravico, in potemtakem smejo tudi galanterijski trgovci prodajati le svilnate in vezene, nikakor pa ne tudi usnjenih črevljev, toda onim trgovcem, ki imajo splošne trgovske pravice ter smejo, kakor prodajalci meševitega blaga zunaj glavnih mest, prodajati vse dovoljene reči, ni moči prepovedati prodajati črevljev in škorenj ravno tako ne, kakor jim ni zabranjena trgovina z rokavicami, klobuki, strugarskimi in pozamentirskimi izdelki itd. Ta dekret priznava torej pravico, prodajati črevlje in škornje, le takim trgovcem, ki imajo posebno dotično trgovinsko pravico ali splošne trgovinske pravice ter smejo, kakor prodajalci meševitega blaga, prodajati vse dovoljene izdelke.

Odsek meni, da ne smejo niti trgovci z drobnim in norimberškim blagom niti trgovci s pozamentirskim blagom prodajati črevljev in škorenj na podlogi svojih trgovskih pravic. Kar se tiče prodaje z usnjem obšitih in s podplati podšitih črevljev iz sukna, klobučine ali druge tvarine, osnovana je po mislih zbornice tudi ta pritožba črevljarjev.

Nasproti pa se odseku trgovina s klobučinastimi obuvali, ki niso obšita z usnjem niti nimajo usnjenih podplato, in tudi trgovina s copatami ne vidi vtikanje v obrtne pravice črevljarjev, ker niso črevljarski izdelki.

Odsek zatorej predlaga: Častita zbornica naj se izjavi do mestnega magistrata v omenjenem smislu. — Predlog je bil vzprejet.

VI. Gospod zbornični svetnik Jarnej Žitnik poroča o vprašanji, ki ga je spročila neka obrtniška oblast, če smejo kramarji in trgovci s pozamentirskim in modnim blagom prodajati moške klobuke iz klobučine. Ker po mnenji odsekovem taki klobuki ne spadajo med modno blago, še sedaj merodajni dvorni dekret z dne 20. februarja 1822. l. klobukov iz klobučine ne prišteva med blago, s kojim smejo kramarji tržiti, in ker klobuki iz klobučine nič vkupnega nimajo s pozamentirskim blagom, predlaga poročevalec po kratkem utemeljevanji: Zbornica naj se v omenjenem smislu izjavi. — Predlog je bil vzprejet.

VII. Gospod zbornični svetnik Fran Omersa poroča, da je Graška zbornica prosila, da bi zbornica njeno peticijo za hitro izvedbo reforme krošnjarskega zakona pri-

poročala pri visokem c. kr. trgovinskem ministerstvu. Ta peticija se je predložila zato, ker se vedno bolj širi krošnjarsko ter dela veliko konkurenco stalni trgovini, vsled česar je tudi mnogo pritožeb. Želja, da se kmalu izvede reforma krošnjarskega zakona, je toliko bolj opravičena, ker se je nadejati, da bode času primerna preosnova tega zakona pomagala zoper sedaj razširjeno krošjarstvo.

Zaradi teh okoliščin predlaga odsek: Častita zbornica naj priporoča peticijo Graške zbornice. — Predlog je bil vzprejet.

Dopisi.

Iz Ljubljane, dne 4. avgusta 1891. (*Pojasnila k mojemu kandidovanju.*) Predobro sem poznan v najširših krogih in to tudi preko deželnih mej, da bi mi mogla škoditi obrekovanja in natolcevanja, ki se širijo proti meni, zato na nja ne odgovarjam. Potrebno se mi pa zdi dati čast. volilcem nastopna pojasnila. V pričetku letošnje pomladi, ko sem pričel kandidovati, bil sem pri župniku na Gorenjskem, ki se je izrazil, da skoraj gotovo ne bodem imel nasprotstva, k večjemu „večnega mladoslovenskega kandidata obrtne družbe“. Vže čez nekaj dni mi je pa pisal ta gospod, da so se gorenjski gg. duhovni zedinili za veleč. g. vikarja Kalana, ki bode konservativno reč bolje zastopal nego rajni dr. Poklukar. Ob tistem času in pred ljubljanskimi mestnimi volitvami pisal je odličen ljubljanski duhovnik župniku na Gorenjsko, da morajo biti proti meni. Vže takrat sem zvedel, da bode proti moji kandidaturi nekdo porabil vsa sredstva, da uteši svoje sovražstvo do mene in ki ji ne bo nobeno sredstvo pre-slabo, da mi škodi. Iz tega vzroka odločno zanikam, da bi izvor tu nadalje popisanih dejanj podtikal kaki politični stranki ali kakemu gospodu duhovniku; vse gre na rovaš te osebe. Odslej naprej do konci junija agitovale se je za veleč. g. Kalana, a vendar se je tudi ob enem od njegovih agitatorjev prigovarjal „takozvanemu mladoslovenskemu kandidatu“, da naj kandiduje. Ta je past spoznal, in ni se ujel. Doslej ni bilo pravega sredstva proti meni agitovati, niti moja mladost ne, ker sem skoraj enake starosti z veleč. gosp. Kalanom. A prišle so mestne volitve ljubljanske in ž njimi dobra prilika razvpiti me za veri nevarnega. Seveda, saj se v javnosti niti ve, kako je bilo z mojo volitvijo. Jaz se nisem nikomur ponujal, še manj pa vsiljeval, dasi sta me obe stranki navorili naj kandidujem.

Pa pustimo ljubljanske volitve. Konci junija so veleč. gospoda vikarja Kalana kandidaturo opustili, iskali so i drugega kandidata ter 24. junija pridobilo po dolgem, celi popoldan trajajočem prigovarjanji veleč. gospoda župnika Mesarja. Nasprotniki moji so postavili za kandidata imenovanega gospoda župnika zato,